

V romských povídkách, které jsem četla jako první, jsou Romové a jejich zvyky popisovány jako ty naše, tedy typicky křesťanské. Jen jednou věcí se přeci jen trochu liší. Kupříkladu povídka Jak pavouček zachránil Pámbička. Zde je jasně vidět silná pověřivost, v dalších povídkách se setkáváme s vírou v nadpřirozené síly, v kouzla a čáry. Objevuje se i poněkud odlišná forma modliteb: „Můj Bože a má Boží Matko“, což samo o sobě mluví o polyteistické víře a může připomínat mnohá náboženství, jen ne křesťanství. Dalším popřením víry v křesťanství tak, jak ho vnímá majorita, je již zmíněné popírání důležitosti docházet do kostela, účastnění se bohoslužeb, přijímání.

Ze svátků, které Romové přijali za své, můžeme jmenovat dvě největší křesťanské události - Velikonoce a Vánoce. Však jak se v samotném textu píše spíše jako o kolednicích, než jako o věřících. Tyto svátky byly a stále jsou vnímány jako divadlo, jako možnost ukázat se. Z textů si tudíž nejsem jistá, zda-li jsou vnímány jako pocta Ježíši.

Z textu jsou patrné i další, pro křesťany nezvyklé tradice. Kupříkladu klanění se měsíci, což je také spíše pohanským gestem. A nejen to, ctění Slunce, větru, ohně, považování všech elementů za živé bytosti, což je opět typické pro pohany.

Další zvláštností, která se objevuje ve víře Romů je víra v muly a v posmrtný život, v jasnovidné sny.

Velice mne zasáhl moment, kdy cikánka vypráví o svých jasnovidných snech i o tom, jak se, snad i vlivem doby, snažila potlačit svůj pohled na svět a zaměřila se na materialismus. Však její kořeny se vždy ozvaly.

V povídce Jedna rodina a dva pohřby je ukázkově vysvětleno jak na romské etnikum a jejich víru a zvyky intenzivně působí prostředí, ve kterém žijí. Je zde ukázkově vysvětleno, jak čeští Romové přejímají zvyky z českého prostředí a kupříkladu Romové z východního Slovenska přejímají zvyky z prostředí, ve kterém vyrůstají a žijí. U této skutečnosti je třeba se pozastavit a ptát se, jaké jsou tedy skutečné zvyky Romů, co patří k jejich kořenům, co je přejaté a zda-li je možné tyto otázky ještě zodpovědět?